

Raport z konferencji pt.:

Consensus Meeting Równy Dostęp dla Pacjentów

Warszawa, 3 grudnia 2013 r.

Przygotowany przez:

Tomasza Szelańskiego
Dyrektora
Federacji Pacjentów Polskich

Zespół edytorski:

Hanna Milczarek

Koordynator Projektów, FPP

Karolina Paciorek

Specjalistka ds. Komunikacji, FPP

Wprowadzenie

Konferencja "Consensus Meeting" zorganizowana przez Federację Pacjentów Polskich miała miejsce w Warszawie, w Pałacu Prymasowskim, trzeciego grudnia 2013 roku.

Spotkanie było kontynuacją pierwszej konferencji z Sofii, w Bułgarii a jej organizatorami byli Federacja Pacjentów Polskich oraz Europejskie Forum Pacjentów.

Konferencja podkreśliła konieczność niwelowania różnic w dostępie do sektora zdrowia, jako rzeczy bardzo istotnej dla ogólnego stanu zdrowia i dobrobytu społeczeństw, a także, jako jednego z kluczowych priorytetów Strategii dla Zdrowia Unii Europejskiej - "Razem dla Zdrowia".

Pacjenci obciążeni chorobami przewlekłymi stanowią znaczący elektorat charakteryzujący się szczególnymi potrzebami; a ponieważ istnieją nierówności pomiędzy krajami UE a także w ich granicach – zauważalna jest znacząca różnica pomiędzy „starymi” i „nowymi” krajami Unii wyrażona ilością niezaspokojonych potrzeb zdrowotnych w danym regionie. Ważkim tematem dla niwelowania różnic w dostępie do usług zdrowotnych jest wdrożenie dyrektywy o Opiece Transgranicznej – i ten temat był żywo dyskutowany w trakcie konferencji.

Wydarzenie "Consensus Meeting" naświetliło pozytywną rolę współpracy pomiędzy krajami a także pomiędzy pacjentami i grupami interesariuszy. W trakcie konferencji przytoczono i podkreślono rolę i konieczność dalszej aktywizacji środowisk pacjentów.

Konferencja miała na celu:

- zrewidowanie różnorodnych akcji w zakresie równego dostępu do zdrowia oraz znalezienie sposobu na ich lepsze funkcjonowanie
- uzyskanie jasnej odpowiedzi na wyzwania i możliwości dotyczące zagadnienia równego dostępu do zdrowia w Polsce
- zdefiniowanie jak partnerstwo i współpraca mogą przyczynić się do osiągnięcia równego dostępu do zdrowia dla pacjentów
- rozpoczęcie w Polsce kampanii EPF związanej z wyborami do Parlamentu Europejskiego i otrzymanie na nią zgody czołowych jej uczestników oraz włączenie do kampanii wielu środowisk
- zaznajomienie z zakresem i możliwościami Dyrektywy o Prawach Pacjentów w Transgranicznej Opiece Zdrowotnej oraz zaakcentowanie problemów dotyczących nierówności w dostępie do świadczeń zdrowotnych, ze szczególnym naciskiem na datę wdrożenia tej Dyrektywy w krajach Unii – 25 października 2013 roku

Plan skoordynowania naszej kampanii z wyborami do Parlamentu Unii Europejskiej

Ta działalność stanowi kontynuację poprzednich spotkań podczas Europejskiego Forum Zdrowia w Gastein i Spotkania Pacjentów w Brukseli. I ma na celu przeniesienie wypracowanych rozwiązań na polski grunt. Wszystkie aspekty zawarto w Manifeście EPF przed wyborami do UE w 2014 roku. Zostały one oficjalnie zaprezentowane w polskiej wersji Manifestu, by wzmocnić zaangażowanie i wiedzę polskich pacjentów, interesariuszy oraz ustawodawców.

Agenda Spotkania

CONSENSUS MEETING ON ACCESS AND EQUITY FOR PATIENTS

Wtorek, Grudzień 03, 2013

09:00 - 09:15	<u>Powitanie i Wprowadzenie</u> <ul style="list-style-type: none">• Tomasz Latos, Przewodniczący Komisji Zdrowia w Sejmie RP• Tomasz Szelański, Dyrektor Generalny Federacja Pacjentów Polskich/Skarbnik European Patients' Forum (EPF)
09:15 - 09:45	<u>Otwarcie Konferencji</u> <ul style="list-style-type: none">• Stanimir Hasurdjiev, Prezes Narodowej Bułgarskiej Organizacji Pacjentów oraz członek Zarządu EPF
09:45 -10:30	<u>“Równy Dostęp: Zrozumienie zaangażowania głównych podmiotów na szczeblu Europejskim”</u> <ul style="list-style-type: none">• Andrey Kovatchev, poseł Parlamentu Europejskiego <u>“Perspektywy dla Unii Europejskiej”</u> <ul style="list-style-type: none">• Nicola Bedlington, Executive Director Europejskie Forum Pacjentów
10:30 – 11:00	PRZERWA KAWOWA
11:00 -12:30	<u>Prawa Pacjenta a Ustawa Transgraniczna: ratunek czy przeszkoda w równym dostępie do nowoczesnych terapii w „nowych” krajach zjednoczonej Europy?</u> <p>Koordinator: Tomasz Szelański</p> <ul style="list-style-type: none">• Pracodawcy: Robert Mołdach, Ekspert - Pracodawcy RP• Farmaceuci: Jerzy Łazowski, Naczelna Izba Aptekarska• Instytucje Finansowe: Dorota Fal, Polska Izba Ubezpieczeń<ul style="list-style-type: none">◦ Organizacje pozarządowe: Nicola Belington, Executive Director EPF
12:30 – 13:30	PRZERWA NA LUNCH
13:30 -14:45	<u>Oświadczenie ze strony Polskich udziałowców/panel dyskusyjny oraz wspólna debata</u> <p>Koordinator: Tomasz Szelański</p> <ul style="list-style-type: none">• Ekspert medyczny: Konstanty Radziwiłł CPME, NIL• Farmacja: Krzysztof Wojciechowski, INFARMA• Ekspert ds. Opieki zdrowotnej: Peter Balik, Instytut Polityki Zdrowia, Słowacja
14:45 -15:30	<u>Realia a perspektywy w Polsce – jak podejście interesariuszy może coś zmienić w dostępie do zdrowia</u> – Prezentacja raportu: „Akademia Zdrowia 2030”

	<ul style="list-style-type: none"> • Robert Młodach, Ekspert Pracodawcy RP • Tomasz Szelański, Dyrektor Generalny Federacja Pacjentów Polskich
15:30 - 16:00	PRZERWA KAWOWA
16:00 – 16:30	<p><u>Perspektywa kampanii wyborczej EFP dla Polski</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nicola Bedlington, Executive Director EPF • Hanna Milczarek, Koordynator Projektów Federacja Pacjentów Polskich, członek Grupy Doradczej EPF
16:30 -	<p><u>Wnioski i dalsze kroki</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nicola Bedlington, Executive Director EPF • Stanisław Maćkowiak, Prezes Federacja Pacjentów Polskich

Konferencja

1. Konferencję otworzyli Poseł Parlamentu Europejskiego – Dr. Andrey Kovatchev, Dyrektor Zarządzająca Europejskiego Forum Pacjentów – Nicola Bedlington oraz Prezes Narodowej Bułgarskiej Organizacji Pacjentów, a także członek EPF– Stanimir Hasurdjiev.
2. Dr. Kovatchev poinformował obecnych o ważnej inicjatywie zapoczątkowanej przez niego i grupę posłów Parlamentu Europejskiego, która ma na celu powołanie nieformalnej grupy posłów z różnych krajów Unii zajmującej się problemem nierówności w dostępie do sektora usług zdrowotnych w krajach UE. Zainteresowanie tą inicjatywą wyraził także Prof. Jerzy Buzek, który zadeklarował swój udział w pracach, jako polski poseł PE.
3. Stanimir Hasurdjiev streścił dokonania poprzednich konferencji, na których model dostępu do świadczeń zdrowotnych wypracowany przez kraje rozwinięte mógłby być przeniesiony do mniej rozwiniętych krajów członkowskich. Zaakcentował przy tym istotną konieczność i potrzebę powołania do życia profesjonalnej i oficjalnej jednostki organizacyjnej osadzonej w strukturach UE i aktywnie zajmującej się problemem nierówności w dostępie do zdrowia. Jako przykład owych nierówności Stanimir Hasurdjiev podał problemy właściwe dla krajów Europy Centralnej i Wschodniej – niskie płace, przeszkody natury administracyjnej, niedoinwestowana u przestarzała infrastruktura w sektorze ochrony zdrowia, brak dostępu do innowacyjnych terapii a także wiele, wiele innych.
4. Nicola Bedlington zaprezentowała historyczne i obecne inicjatywy EPF dotyczące równego dostępu do sektora ochrony zdrowia dla pacjentów w całej Europie. Pokazała prace EPF na rzecz pacjentów i zintegrowanego systemu ochrony zdrowia w całej UE a także podkreśliła wagę włączania organizacji pacjentów w proces decyzyjny instytucji UE zajmujących się problemami zdrowia.
 - Bezpośrednio po prezentacji zaczął się pierwszy panel, koordynowany przez Tomasza Szlągowskiego (FPP). Paneliści reprezentujący środowisko pracodawców (Pan Robert Mołdach, Pracodawcy RP), farmaceutów (Jerzy Łazowski, Naczelna Izba Aptekarska), instytucje finansowe (Dorota Fal, Polska Izba Ubezpieczeń) oraz organizacje pacjentów z całej Europy (Nicola Bedlington, EPF) dyskutowali nt. dyrektywy o Opiece Transgranicznej i jej wpływie na dostęp do nowoczesnych terapii w “nowych” krajach zjednoczonej Europy.
 - Wszyscy paneliści podkreślili to, że ww. dyrektywa, która w Polsce weszła w życie 25 października 2013 roku, jest krokiem naprzód w przełamywaniu barier dla równego dostępu do systemu opieki zdrowotnej. Jak spowodować, by ten równy dostęp zaistniał i w jakim horyzoncie czasowym miałyby to nastąpić – te pytania pozostały otwarte podobnie jak kwestia reform, które powinny by przeprowadzone w systemach zdrowotnych 15 nowych krajów członkowskich, w tym Polski. Co było bardzo istotne w tej dyskusji – zarówno pracodawcy, jak i przedstawiciele instytucji finansowych/ubezpieczeniowych podkreślili swą gotowość do współpracy z organizacjami pacjentów w celu stworzenia wspólnych rozwiązań dla tego problemu.
 - Po przerwie lunchowej, uczestnicy konferencji mieli okazję wysłuchania wystąpienia Posła na Sejm RP – Pani prof. Barbary Czaplickiej, która także reprezentuje sprawy pacjentów z chorobami rzadkimi w Komisji Zdrowia w polskim parlamencie.

Pani prof. B. Czaplicka zdała krótkie sprawozdanie z jej pracy w Komisji oraz postępu we wdrażaniu rekomendacji dla pacjentów z chorobami rzadkimi w Polsce. Wyraziła także swoje rozczarowanie tempem tego procesu, który jest spowodowany głównie spowolnieniem prac w Ministerstwie Zdrowia. Pani Poseł odniosła się w sposób pozytywny do współpracy z organizacjami pacjentów oraz podkreśliła wagę kontynuacji tej współpracy w celu przyspieszenia uzyskania dostępu do innowacyjnych terapii.

- Po tej bardzo interesującej wypowiedzi nastąpił panel, w którym wzięli udział: Krzysztof Wojciechowski (INFARMA), Peter Balik (Instytut Polityki Zdrowia, Słowacja), dr Konstanty Radziwiłł (Naczelna Izba Lekarska). Panelowi przewodził Tomasz Szelański (FPP).

Dyskusję poprzedziła prezentacja dra Konstantego Radziwiłła (Prezydenta Elekta Komitetu Stałego Lekarzy Europejskich, CPME, Wiceprezesa Naczelnej Izby Lekarskiej w Polsce). Przybliżył on pokrótce instytucję CPME i jej rolę w ogólnoeuropejskim systemie ochrony zdrowia, szczególnie w kontekście prawa do zdrowia dla WSZYSTKICH PACJENTÓW – także dla tych poszkodowanych przez los, jak nielegalni emigranci, bezrobotni, kalecy. Prawo do zdrowia jest naczelnym kryterium demokracji i nigdy nie powinno zniknąć z pola widzenia interesariuszy systemów opieki zdrowotnej w UE.

Dr Radziwiłł mówił także o współzależności pomiędzy zdrowiem a zatrudnieniem i koniecznością tworzenia nowych miejsc pracy w UE w celu zwiększenia dostępu do medycyny prewencyjnej i klasycznej. Podkreślił, jak istotnymi dla poprawy równości w dostępie do zdrowia są ogólna edukacja, znajomość zagadnień zdrowotnych, rozwój nowych technologii oraz wzmocnienie polityki antidyskryminacyjnej w UE.

Paneliści dyskutowali, w jaki sposób podejście różnych interesariuszy do zagadnienia równego dostępu do zdrowia mogłoby dokonać zmian w tej kwestii. Peter Balik podzielił się swoimi doświadczeniami ze Słowacji w tworzeniu rozwiązań systemowych dla obszaru zdrowia – gdzie wszystkie regulacje są przygotowane i reforma systemu ochrony zdrowia mogłaby być już uruchomiona, gdyby interesariusze byli w stanie uzgodnić koszyk świadczeń zdrowotnych bez podwyższenia składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Dr Radziwiłł podjął temat definicji roli pacjenta oraz zrozumienia jego roli, która ulega zmianie – bardziej koncentruje się na tym, by pacjent był świadomy i upodmiotowiony. To z kolei ma wpływ na interesariuszy i zmusza ich do zmiany ich nastawienia i zrozumienia ich roli w kontakcie z pacjentami.

W celu poprawy skuteczności działania systemu świadczenia usług zdrowotnych w procesie usuwania nierówności w dostępie do zdrowia istotne jest by programy zdrowia publicznego mogły zaangażować lokalną społeczność.

W odpowiedzi na tę potrzebę Europejska Komisja Komunikacji “Solidarność w Zdrowiu” CPME zasugerowała, jakie kroki należy podjąć by zredukować nierówności w zdrowiu, np.:

- Należy poprawić mechanizmy, sposoby zbierania wiedzy oraz mierzenia, monitorowania, oceny i raportowania
- Należy usprawnić infrastrukturę, szczególnie zaopatrzenie w wodę oraz dostęp do mieszkania

- Należy poprawić opiekę nad matką i dzieckiem
- Należy zabezpieczyć prawo do zdrowia dla ludzi gorzej sytuowanych, włącznie z nielegalnymi imigrantami oraz osobami ubiegającymi się o azyl.

Wystąpienie dr. Radziwiłła zakończyło wezwanie skierowane do wszystkich interesariuszy o pochycenie się nad losem pacjentów z wszystkich grup społecznych i dążenie do stworzenia im równego dostępu do świadczeń zdrowotnych.

Krzysztof Wojciechowski poparł ideę współpracy pomiędzy interesariuszami, jako czynnik przyspieszający oraz wymuszający niezbędne zmiany w systemie ochrony zdrowia. Zaakcentował opinię wspólną dla wszystkich panelistów, że polepszenie współpracy pomiędzy uczelniami medycznymi, sektorem farmaceutycznym, organizacjami pacjentów, ubezpieczycielami oraz politykami powinno zaowocować rozwiązaniami prowadzącymi do uzyskania równego dostępu do zdrowia w UE.

- Powyższa dyskusja dodatkowo zintensyfikowana wystąpieniami z sali dała impuls do przeprowadzenia głębszej analizy zaprezentowanej przez Artura Carvalho z DG SANCO. Prezentacja naświetliła zagadnienia dostępu do zdrowia w UE na polskim przykładzie i przywołała wiele interesujących faktów oraz liczb pochodzących z badań prowadzonych aktualnie przez DG SANCO. Ponieważ badania są jeszcze w toku nie było możliwe wyciągnięcie ostatecznych wniosków z prezentowanego materiału, aczkolwiek niektóre aspekty poszczególnych zagadnień były bardzo widoczne np. wyraźne ograniczenie dostępu do opieki zdrowotnej a także nieefektywność kosztów w polskim systemie opieki zdrowotnej. Jako wstępne wnioski z tej prezentacji przyjęto konieczność wprowadzenia strategii ograniczenia czasu oczekiwania (poprzez lepsze zarządzanie listami oczekujących), wzmocnienie opieki ambulatoryjnej oraz poprawa osprzętu medycznego oraz jakości serwisu, co powinno być wzięte pod uwagę przez decydentów w Polsce.
- Ostatnia prezentacja Nicoli Bedlington (EPF) oraz Hanny Milczarek (FPP) przedstawiła perspektywę kampanii wyborczej EPF dla Polski. Manifest EPF skierowany do kandydatów do Parlamentu Europejskiego w wyborach w 2014r. Został przedstawiony w sposób szczegółowy – zarówno w języku angielskim jak i polskim, podobnie jak strategia marketingowa, – co ma służyć wzmocnieniu głosu pacjentów przez przyszłych Posłów PE.

Uwagi końcowe

Andrey Kovatchev: Jest kwestia – jak włączyć w nasze działania Komisję Europejską – o to właśnie musimy pytać i prosić posłów PE. Bardzo istotne jest by być w pełni świadomymi celu, tego, co chcemy osiągnąć i czego możemy oczekiwać od Komisji lub Posłów PE.

Zaś najbardziej istotnym będzie zdefiniowanie priorytetu na poziomie europejskim. Jakie dobre praktyki możemy zastosować by ujednoczyć tak różne systemy zdrowia w UE? Musimy uczynić wysiłek, aby po wyborach do PE w 2014 r. powyższe kwestie były na wokandzie instytucji europejskich i powinniśmy je dokładnie monitorować – jak są wdrażane w poszczególnych krajach.

Życzę osiągnięcia sukcesu dla naszych obrad i przyszłej pracy. Potwierdzam gotowość do dalszych dyskusji w Brukseli.

Stanimir Hasurdjiev: Sprawy, o których dyskutowaliśmy poprzednio w Brukseli powinny być podjęte na szczeblu narodowym w krajach Europy Centralnej. Przyjeżdżając do Warszawy chcielibyśmy widzieć tu lustrzane odbicie modelu brukselskiego na poziomie krajowym.

Korzystając z okazji, że jest tu dziś wielu interesariuszy na naszym spotkaniu – myślę, że mamy szansę to osiągnąć. Polska mogłaby być pierwszym krajem, który zrealizuje taki model. Wiedza jak najlepiej zastosować model brukselski jest wśród partnerów krajowych i może być przekazana w toku wzajemnych rozmów.

Chętnie będziemy uczyć się od siebie nawzajem i przekazywać dobre praktyki do Bułgarii, Rumunii, na Litwę itd. Polska jest największym krajem w regionie i powinna odegrać wiodącą rolę tej kwestii oraz być wzorem dla innych.

Nicola Bedlington: To był dzień bogaty w dyskusje nt. wyzwań, z jakimi Polska boryka się, co dzień. Są jednak pewne możliwości, by zaprezentować model z Brukseli – model współpracy i alternatywnych strategii dla reformy systemu opieki zdrowotnej w Polsce. EPF i jego członkowie, jak NPO czy FPP mogą w znacznym stopniu przyczynić się do wdrożenia agendy dla Europy na poziomie krajowym.

Bardzo istotnym jest, by podkreślić aktywną rolę FPP w bieżących pracach w Brukseli i nad wprowadzeniem rozwiązań europejskich do Polski. Cieszę się, że FPP włączyło się w kampanię do PE 2014.

Tomasz Szelański: Konferencja Consensus Meeting „Równy dostęp dla pacjentów”, która miała miejsce w Warszawie, dnia 3 grudnia 2013 roku nawiązuje do „Rezolucja i Wezwania do Działania” I Konferencji dotyczącej nierówności w dostępie do opieki zdrowotnej nowych państw członkowskich UE, decydentów i pacjentów – Tworzenie zmian” - Sofii, Bułgaria 2012r. oraz Deklaracji Wileńskiej i Wezwania do Działania „Stabilność systemów opieki zdrowotnej dla wzrostu w Europie”. Jesteśmy szczerze przekonani, że wszystkie kwestie poruszone podczas debaty oraz przekazane przez panelistów podczas ich prezentacji, zostaną przekształcone w konkretne rezultaty dla pacjentów w całej Europie.

Konferencja została zakończona przez Prezesa FPP – Stanisława Maćkowiaka oraz Nicolę Bedlington (Dyrektor Zarządzającą European Patients' Forum)

Lista uczestników

Nr.		Imię	Nazwisko	Organizacja
1	Mrs	Anna	Andrzejczak	Point of View
2	Mr	Peter	Balík	Health Policy Institute (HPI), Słowacja
3	Mrs	Nicola	Bedlington	European Patients' Forum
5	Mrs	Karolina	Bielawska	GlaxoSmithKline
6	Mr	Jerzy	Bochyński	Fundacja Instytut Studiów Wschodnich
7	Mr	Artur	Carvalho	European Commission
8	Mr	Mariusz	Czerwiński	Chiesi Poland Sp. z o.o.
9	Mr	Cezary	Dmochowski	Młoda Farmacja - Oddział Warszawa
10	Mrs	Dorota	Fal	Polska Izba Ubezpieczeń
11	Mrs	Jakub	Gołąb	Fundacja na Rzecz Zdrowego Starzenia się
12	Mr	Wojciech	Gryta	Boehringer Ingelheim
13	Mr	Stanimir	Hasurdzhiev	Bulgarian National Patients' Organization
14	Mrs	Elżbieta	Janaszekiewicz	Bristol-Myers Squibb
15	Mr	Tomasz F.	Kędzia	DLA DOBRA PACJENTA
16	Mrs	Dorota	Korycińska	Stowarzyszenie Alba Julia
17	Mr	Andrey	Kovatchev	European Parliament
18	Mrs	Beata	Kulesza	Fundacja serce Dziecka
19	Mr	Jerzy	Łazowski	Naczelna Izba Aptekarska
20	Mr	Stanisław	Maćkowiak	Federacja Pacjentów Polskich
21	Mrs	Hanna	Milczarek	Federacja Pacjentów Polskich
22	Mr	Marcin	Mleczko	MATIO
23	Mr	Robert	Moldach	Pracodawcy RP
24	Mr	Wojciech	Nowak	Novartis
25	Mr	Daniel	Okniński	Philips Polska Sp. z o.o.
26	Mrs	Agnieszka	Olechowska	Młoda Farmacja - Oddział Warszawa
27	Mr	Stanisław	Onyszkiewicz	Point of View
28	Mrs	Małgorzata	Pachecka	Medical Communications Sp. z o.o.
29	Mrs	Karolina	Paciorek	Federacja Pacjentów Polskich
30	Mrs	Anna	Pająk	AbbVie
31	Mrs	Dominika	Pietrzyk	Młoda Farmacja - Oddział Warszawa
32	Mr	Konstanty	Radziwiłł	CPME
33	Mrs	Karina	Sasin	Polish MRKH Association
34	Mr	Tomasz	Szelągowski	Federacja Pacjentów Polskich
35	Mr	Przemysław	Sobieszczyk	DEBRA Polska Kruchy Dotyk
36	Mrs	Magdalena	Stolecka	DEBRA Polska Kruchy Dotyk
37	Mrs	Matylda	Trofimiuk	Stow. Pomocy Chorym na Mięśniaki Sarcoma
38	Mrs	Katarzyna	Wolska	Fundacja Instytut Studiów Wschodnich
39	Mr	Paweł	Wójtowicz	MATIO
40	Mrs	Janina	Zbiciak	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków

Acknowledgement

Federation of Polish Patients, European Patients' Forum and the National Patients' Organization from Bulgaria would like to thank speakers, panelists and all participants for taking part in the "Consensus Meeting, Access and Equity for Patients".

Great appreciations goes as well to the Federation of Polish Patients Office Team for an extensive job done on making this meeting possible to organize.

Working together we will definitely keep our patients network alive and Access Platform run effectively.

*Federation of Polish Patients
European Patients' Forum
National Patients' Organization*

Patroni

Samorząd Województwa
Mazowieckiego
www.mazovia.pl

Rzecznik Praw Pacjenta

Pracodawcy RP
Rok założenia 1989

Sponsorzy

Samorząd Województwa
Mazowieckiego
www.mazovia.pl

INFARMA
Związek Pracodawców
Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych

Lilly

Patroni medialni

**Wiadomości
Lekarskie**
Co tydzień Polskiego Towarzystwa Lekarskiego
Rok założenia 1933

